

шеръ, Сашурнъ, Уранъ и Непшунъ. Меркурій, който е най-близу до слънце-то, далечъ е отъ него 8 милиона мили, наша-та Земя 20 милиона, а Нептунъ 624 милиона мили е отдалеченъ отъ слънце-то. Нъ още много далечъ сж отъ земь-тѣ неподвижны-ты звѣзды, които и пакъ не сж недвижими, както ся е мыслило много врѣмя; тѣхно-то движеніе ся почти неусяща, защото сж много отстранены отъ земь-тѣ. Всичкы-ты неподвижны звѣзды ся движять около едно небесно тѣло, намъ непознато още добрѣ, което бы ся нарѣкло *срѣдошочно слънце*.

З а б ѣ л. Въ старо врѣмя мыслили, че Слънце-то и Луна-та сж планеты, а Земя-та неподвижна, около кождо сж ся обръщали-обыкаляли въ едно денонощіе; и тогыва сж ся брояли само *седьмъ* планеты (Слънце, Луна, Меркурій, Венера, Марсъ, Юпитеръ, Сатурнъ). Другы-ты планеты сж открываны една слѣдъ другж отъ 1781. годинж на насамъ. *Коперникъ*. Сега ся знае, че и така нарѣчены-ты *звѣздны угаркы* сж малкы небесны тѣла.

Луна-та непринадлежи на планеты-ты, нъ на *сижшници-шы*, които ся зовѣть и *шрабаншы-сѣланеты*. Спѣтници-ти ся обръщать 1) около планеты-ты и 2) съ тѣхъ около Слънце-то. *Уранъ, Сашурнъ и Юишеръ* имѣть по много Луны или Спѣтници, а Земя-та само *една Луна*, която е отстранена отъ нежъ 50,000 мили и въ 29 денонощія ъ обыкаля еднашь. Ные ъ гядаме като *нова Луна* — *новолуніе*, *пълна Луна* — *пълнолуніе*, *първа четвъртъ* —